

L'“Any Dr. Pere Gabarr3”, homenatge al pioner de la Cirurgia Plàstica i Reparadora a Catalunya

MIQUEL BRUGUERA,
expresident del Col·legi
de Metges de Barcelona

L'any 1947 torna a Barcelona, on entra a l'Hospital de Sant Pau gràcies al doctor Puig Sureda, que era el cap del Servei de Cirurgia. Gabarr3 va muntar una unitat de cirurgia plàstica on es va formar un gran nombre de cirurgians de Catalunya, però no va poder rebre el reconeixement acadèmic que mereixia i va estar forçat a un exili interior

L'any 2009 va ser per al Col·legi de Metges de Barcelona (COMB) l'“Any Dr. Pere Gabarr3”. Aquest nom era totalment desconegut per a la majoria de metges de Barcelona fins que la Junta de Govern del COMB va acordar dedicar-li l'any 2009. El nom era únicament conegut entre els cirurgians plàstics, perquè el doctor Gabarr3 i Garcia (1899-1980) va ser l'iniciador de l'especialitat de Cirurgia Plàstica i Reparadora a Catalunya i a Espanya.

Va ésser aquest fet el motiu per dedicar-li l'any? En part sí, però també per més coses. Els mèrits de Gabarr3 no es van limitar a ser un pioner en l'especialitat que va exercir amb encert, sinó que també inclouen un esperit patriòtic i d'amor al país molt considerables, que es van manifestar en el camp de la llengua i en el del muntanyisme, i també la capacitat de superació de moltes dificultats lligades a l'època que li va tocar viure, ja que Gabarr3 va ser un dels protagonistes de l'exili que van patir molts metges catalans a l'acabament de la guerra civil.

Gabarr3 es va formar a la Facultat de Medicina de Barcelona quan les càtedres de Cirurgia estaven ocupades pels germans Trias i Pujol, d'on van sortir tants grans cirurgians de Barcelona. Per la seva inquietud i esperit de servei ja va destacar de ben jove quan, essent secretari de la Junta de la Societat Catalana de Cirurgia, va aconseguir que la publicació oficial de la societat es fes en català, convencent els altres membres de la Junta de l'obligació moral que tenien en favor de l'ús científic de la nostra llengua.

En els anys previs a l'esclat de la guerra, Gabarr3 va dedicar el seu temps de lleure a l'excursionisme. Ho feia amb un esperit científic, preparant les seves ascensions als pics de Catalunya, marcant en el mapa els itineraris més recomanables i difonent les seves experiències al centre excursionista al qual pertanyia. En aquest terreny del muntanyisme, Gabarr3 va destacar per fer una ascensió en solitari l'any 1932 a la Pica d'Estats, el cim més alt del nostre país, per una via que no havia estat mai feta, i que va rebre el seu nom, via Gabarr3. Per la seva dedicació al muntanyisme va vincular-se al moviment escolta, del qual va ser un dels grans dirigents.

Durant la guerra va exercir com a cirurgjà amb l'exèrcit republicà i va tenir l'oportunitat de tractar

tar nombrosos ferits de guerra, amb el que se li va desvetllar un interès especial per la cirurgia plàstica.

Al final de la guerra, a causa de les seves conviccions catalanistes i per haver fet de cirurgia de l'exèrcit derrotat, va exiliar-se a Anglaterra, després d'un primer pas per França. Josep Trueta, que s'hi havia instal·lat, i a qui Gabarr3 coneixia de Barcelona, va influir en el seu desplaçament a Anglaterra. Allà va tenir l'encert, i la fortuna, de ser acceptat a Manchester, a l'hospital on treballava el pare de la cirurgia plàstica, Sir Harold Gillies. Gabarr3 dibuixava molt bé i això li va facilitar l'acolliment a un servei on s'utilitzava molt el dibuix per il·lustrar l'activitat quirúrgica. L'estada a Manchester li va permetre adquirir una experiència incalculable en la cirurgia reparadora, ja que al seu centre s'atenia un gran nombre de ferits de la guerra mundial. Al final de la guerra, Gabarr3 s'havia convertit en cap de secció del Baguley Emergency Hospital de Manchester.

L'any 1947 torna a Barcelona, on entra a l'Hospital de Sant Pau gràcies al doctor Puig Sureda, que era el cap del Servei de Cirurgia. Gabarr3 va muntar una unitat de cirurgia plàstica on es va formar un gran nombre de cirurgians de Catalunya, però no va poder rebre el reconeixement acadèmic que mereixia i va estar forçat a un exili interior. Gabarr3 va fundar la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, de la qual va ser el primer president, i va mantenir contacte amb els cirurgians plàstics més destacats del món.

El COMB va organitzar durant l'any 2009 actes de presentació de la vida i l'obra del doctor Gabarr3, va muntar una exposició sobre el personatge i va col·locar una placa de reconeixement a la façana de la casa on va viure a Barcelona.

Estic convençut que hem satisfet el deure moral dels metges de Barcelona amb Gabarr3 i que, amb el nostre reconeixement, ha rebut els honors que no se li van concedir en vida. ■

1. Acte de presentació dels actes de l'“Any Dr. Pere Gabarr3”. Abril de 2009.

2. Miquel Bruguera i Monty Gabarr3, a l'acte de descoberta de la placa de reconeixement al doctor Gabarr3 a la casa on va viure a Barcelona. Novembre de 2009.

Imatges de l'exposició sobre Pere Gabarr3 i Garcia (1899-1980) a l'espai Pedro i Pons de la seu col·legial. Juny de 2009.